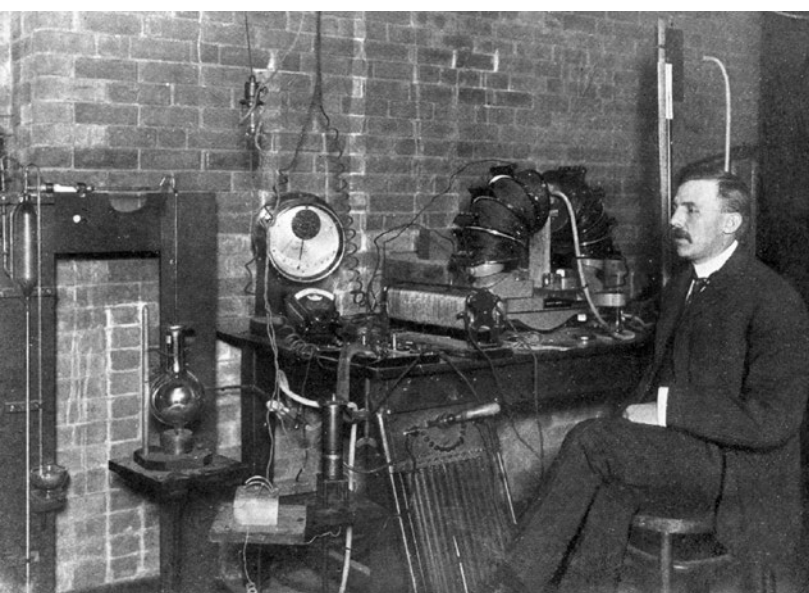
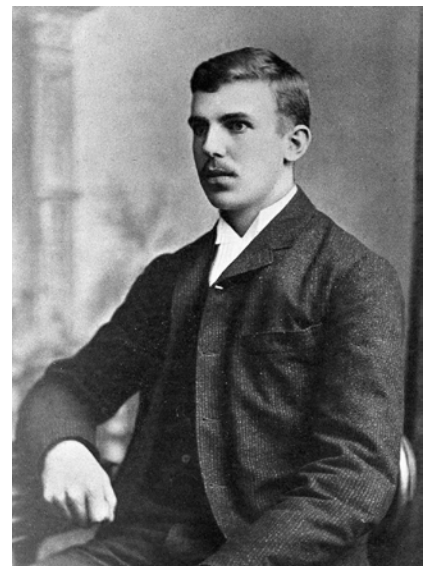

ERNEST RUTHERFORD

1871. augusztus 30-án született Ernest Rutherford angol fizikus és kémikus, aki „az elemek bomlásának vizsgálataiért és a radioaktív anyagok kémiájában elért eredményeiért” kapott Nobel-díjat.

A híres kémikus és fizikus James Rutherford és Martha Thompson negyedik, de nem utolsó gyermekeként látta meg a napvilágot Új-Zélandon, ugyanis még nyolc kistestvére is született az évek során. Kitűnő középiskolai tanulmányai után ösztöndíjasként került be a montreáli Canterbury College-ba (ma Canterbury Egyetem), ahol matematikát és fizikát tanult.

Diplomái megszerzése után, 1895-ben ösztöndíjjal a Cambridge-i Egyetemre ment, ahol Anglia leghíresebb fizikai kutatóhelyének, a Cavendish Laboratóriumnak a hallgatója lett. Itt először a nagyfrekvenciájú elektromágneses hullámokat tanulmányozta, és innen jutott el később az atomszerkezet vizsgálatához. Talán legtöbben az atommagra vonatkozó kutatásait ismerik (pl. alfa-szórási kísérlet), de az ő nevéhez köthető az alfa- és béta-sugárzás elkülönítése is, illetve ő volt az, aki meghatározta, hogy az alfa részecskék nem mások, mint hélium atommagok. Ehhez a témához kapcsolódott első könyve is, az 1904-ben megjelent *Radioaktivitás*. A területen elért sikereinek köszönhetően 1908-ban neki ítelték a Nobel-díjat, de nem fizikából, hanem kémiából.

1900 és 1907 között ismét Új-Zélandon, Montreálban dolgozott és kutatott, majd meghívták professzornak a Manchesteri Egyetemre, így családotól végleg Angliába költözött. 1919-ben igazgatóként tért vissza a Cavendish Laboratóriumba, ahol annak idején pályáját kezdte. Az 1930-as években a tudományos munkája mellett a Hitler hatalomátvétele miatt Németországból menekülő zsidók fogadásának koordinálásában is nagy szerepet játszott. Rutherford tagja, később elnöke is volt a legrégebbi angliai tudományos társulatnak, a Royal Society-nak, emellett több nagy egyetem is tiszteletbeli doktorává avatta, például az Oxfordi vagy a Cambridge-i Egyetem. A kémia és fizika kiemelkedő alakja 66 évesen, 1937. október 19-én hunyt el, Cambridge városában.

Források:

<http://tudosnapta.kfki.hu/historia/egyen.php?nanev=rutherford>

<http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/termeszet tudomanyok/fizika/fizika-11-efolyam/a-rutherford-fele-atommodell/ernest-rutherford>

http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/chemistry/laureates/1908/rutherford-bio.html

<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1224723513&aid=1850134252>

Szórási kísérlet: <http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/termeszet tudomanyok/fizika/fizika-11-efolyam/a-rutherford-fele-atommodell/a-rutherford-fele-alfa-szorasi-kiserlet>